

Ön mit tesz — az önköltség- csökkentésért?

Az asztalon a jól ismert, mindenütt használatos doszsié: „Műszaki fejlesztési terv-adatok.” Az adatok elgondolója megvalósítója Szilágyi Ferenc műszaki fejlesztési előadó.

Eleven arcú, élénk szemű fiatalember, szavait gyors tagletekkel kíséri. 1955 óta dolgozik a kéziszerszámgépgyártás szegedi gyáregységében. „Elektrós”-felső fokozat végzett elektrotechnikus. Abban, ahogy a műszaki fejlesztés dolgairól beszél, ahogy a gondokat hangosan végiggondolja itt az irodában, szintén felsejlik valami villamosság.

Szerencsés duó

Mindjárt az elején tiltakozik. Derűsen, és mégis komolyan: ő kijavítaná a kérdést. Ön mit tesz? — helyett Önök mit tesznek? volna ebben az esetben helyénvaló.

- Miért?
- Több okból is. A műszaki fejlesztés rendkívül kooperatív valami. „Műszakifejlesztési” csak együttgondolkodva, összedolgozva, egymást segítve lehet.
- Kik a partnerei, segítőtársai ebben?
- Elsősorban a Gyula... Kérdőn nézek, elmosolyodnak:

— Teljes nevén Biczók Gyula, tudja, az a fiatalember, akivel beszélt. Ketten csináljuk vele a fejlesztést, az üzem nem nagy, úgy is mondhatjuk, ketten vagyunk a műszaki fejlesztési osztály.

Émlékszem a magas fiúra, vele beszéltem először, s mikor megmondtam, miben járrok, szerényen, udvariasan továbbította a kérdést Szilágyi Ferenchez: ő az idősebb, tapasztaltabb, „riportképe sebb.”

— Jó, hogy így kerültünk össze. Szerencsés duó — mondja gyufát lobbantva az előadó. — Ő gépészmérnök. Egy gépész meg egy elektrós kiegészíthetik egymást, a műszaki tudományok összességéből a mi posztunkon ez a két terület a legfontosabb.

Méreg vagy mérleg?

Nagy lélegzetet kell vennie, amikor a többi függést és összefüggést kezdi sorolni.

— Kettőnk munkája a tervezés, értékelés szempontjából a termelési osztályhoz kapcsolódik, a kivitelezés szorosan köt a TMK-sokhoz, az alkalmazás pedig már a technológiai osztállyal határos. Azt pedig mondanom sem kell, hogy a könyveléssel mennyire összedolgozunk, szinte össze is kell nőnünk, hogy minden az utolsó számjegyig stimmeljen — számszakilag is.

Valóban, számai ikerpárra emlékezteti az embert a két munkakör szoros kapcsolata. Egymásra utaltak, egymás nélkül nem igen mozdulhatnak. Munkájukat a könyvelés félelmeshírű mérlegének nyelve tartja egyensúlyban. Mert hiába eredményez a fejlesztés, mondjuk 10 fillér csökkentést darabonként, ha ugyanakkor anyagfelhasználás, létszám vagy egyéb kihatások esetleg 16 filléres növekedést jelentenek. A mérleg már billen is, és nemcsak az egyenleg, hanem a műszaki fejlesztő lelki egyensúlya is felborul a könyvelővel együtt. Meglehet, hogy a változtatástól független műveletek elvégzésénél csúsztak be hibák, a gond akkor is gond, hisz az önköltség is fejlődött.

— Persze, ez nem annyira jelenség, mint veszély — teszi hozzá Szilágyi Ferenc. — Azon vagyunk, hogy egyezzen, sőt pozitív irányba térjen ki a mérleg nyelve, amikor rátesszük a munkánkat.

Kinyílik a dosszié

— Hogyan, milyen oldalról lehet „megtámadni” az önköltség tételeit?

— A legfontosabb „fegyver” az anyag- és segédanyag felhasználásból, a jobb energiazgazdálkodásból, a gyártás korszerűsítéséből, és ami különösen fontos, az újítások bevezetéséből adódnak.

Kinyílik a dosszié, zizegnek a szétterülő, adattal teli papírok. Idén 745 ezer forint megtakarítást terveznek műszaki fejlesztésből. Anyagi alap: 675 ezer forintot használhatnak fel különféle intézkedésekre.

— Hány ilyen intézkedést készített el?

— Összesen tizenhatet. Az öntvénygyártás területén kisebb tételek szerepelnek. A forgácsolási fejlesztéséből már jóval többet lehet megtakarítani. Például az aggregálgép alkalmazása maga 128 ezer forintot ér.

Sorolja, mennyit faragnak le a hőkezelés, a felületi készítés, az energetika költségeiből. Kitér, hogy a teljes költségcsökkentés felét 4-5 tétel jelenti. Energetikából — két intézkedés révén — például 237 ezer forint irtható a megtakarítás rovata.

— Egyik az olajtűzelésű kemencék hővesztésének csökkentése. Öreg kemencéink vannak, bizony akad olyan is, amelyiknek, hogy úgy mondjam, orrán-száján jön a láng. Ezen segítünk, megjavítjuk a falazatot, átalakítjuk úgynevezett tokozott kemencévé. Abban már két fal közé szorulnak a lángok. A kettő közt körülbelül az a különbség, mint egy régimódi búboskemence meg a tűzhely sütője között. Így jelentős energiát takaríthatunk meg. Hasonlóképpen sokat nyerünk a kompresszorok átalakításával is.

...„nekünk, műszakiaknak”

Az előadó ismét hangsúlyozza, hogy az ő munkája az összefogás; az egyes intézkedések megtervezése amolyan kérdezz-felelek játékként, mindig közösen történik. Biczók Gyulán kívül sokat segített neki Falkenstein János TMK-vezető, s Deák József, a technológiai osztály vezetője is. Aztán az ő régi, már megvalósult és új, most megvalósuló előképzeléseiről esik szó. Szilágyi Ferenc konstruálta meg a jól bevált félautomata csomagológépet, s ő a szigetelt nyelű fogóknál alkalmazott, 10 ezer voltot bíró szigetelésvizsgáló „szellemi atya.” Idén pedig az alagútkelemence hőszabályozásának automatizá-

lása lesz elsődlegesen az ő érdeme.

— Mi okoz legtöbb gondot a munkájában?

— Az egyéves térülési határidő. Csak egy esztendőre lehet tervezni, s ennek a költségét lehet felhasználni. De... ha például tavalyi és idei költségünket összevonnak volna, akkor a 25+17 intézkedés helyett megvalósíthatunk volna egy igen nagyot, az indukciós olvasztót, 1 millió forint értékben. Ez a precíziós öntésben évente 594 ezer forint megtakarítást jelentene, tehát 24 hónap alatt bőségesen megtérülne.

— Amit nagyon vár?

— A központból a döntést: lehet-e indukciós olvasztó vagy sem? Nagyon kellene az igen: termelékenyebb és jobb minőséget is ad a másiknál.

— Ami lelkesíti?

Állandóan új, korszerű dolgokat kell tervezni, konstruálni. Ez szép és érdekes. De kötelezőségekké is jár; tanulni, olvasni kell, forgatni a szakirodalmat, állandóan nyomom követni a fejlődést, összevetni saját technológiánkkal a legújabbakat. Mert a ma alaposan feladja a lelkét nekünk, műszakiaknak.

Simai Mihály

Pártsküldöttség utazott Svédországba és Izlandba

A Svéd Kommunista Párt és az Izlandi Szocialista Egyésségpárt Központi Bizottságának meghívására dr. Korom Mihálynak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága titkárnak vezetésével szerdán pártküldöttség utazott Svédországba és Izlandba. (MTI)

Vaskohászati áruzsere

Az Intermetall vaskohászati együttműködési szervezete budapesti irodájában szerdán este aláírták a szervezetben résztvevő hat tagország újabb áruzsere-egyezményét. A bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, NDK-beli és szovjet küldöttek megállapodtak, hogy az államközi szerződésekben foglaltakon kívül a második negyedévesben 350 000 tonna kohászati terméket cserélnek egymással. Az NDK Magyarországgal növeli legnagyobb mértékben áruzsere-kapcsolatait.

Magyarország összesen 55 265 tonna kohászati árut szállít a másik öt országnak. Csereképpen hasonló mennyiségű, illetve értékű kohászati árut hozunk be az említett államokból. (MTI)

Tíz nap — és tizenhét év...

A cseppben kerestük a tengert. Tíznapban — azt a tizenhét évét, amely egy szerződés aláírása óta eltelt. Felöltöttük a legnagyobb magyar napilap összefűzött példányait. 1966. február 1. és 10. között, időrendben a következő szovjet-magyar vonatkozású közleményeket találtuk:

„A szegedi Odessza-negyedben befejezték a lakásépítkezést”.

„Szovjet iródküldöttség érkezett Budapestre”.

„Magyar államférfiak üdvözlőátvételre a Luna-9 sikere alkalmából”.

„Szovjet-magyar villamos távvezeték építését kezdték meg”.

„Moszkvában magyar-szovjet filmművészeti együttműködési egyezményt írtak alá”.

„Apró Antal elutazott Moszkvába a KGST végrehajtó bizottságának ülésére”.

„Magyar közigazdászok is részt vettek a moszkvai nemzetközi közigazdasági értekezleten”.

A cseppben kerestük a tengert...

A hasonlat egyszerre több értelemben is ide illik. Úgy is, hogy ez a néhány címsor, híven tükrözi a szovjet-magyar kapcsolatokat sokoldalúságát, de

úgy is, hogy mindaz, amit a tudósítások tíz nap alatt elmondtak, csupán parányi cseppje kapcsolataink valóban beláthatatlan tengerének.

Minderre pedig azért emlékeztetünk most, mert holnap február 18-án lesz tizenhét év esztendeje, hogy Moszkvában aláírták a Szovjetunió és Magyarországi barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződését. A „szerződés” szó némileg hivatalos csengésű: az elmúlt tizenhét év esztendő tapasztalatai legalábbis azt bizonyítják, hogy szocialista országaink testvéri kapcsolatainak hőfoka messze meghaladja a nemzetközi jogi formula szűk kereteit.

Aki 1948-ban született, még csak most áll az érettségi előtt. Szerződésünk azonban, amely egyidős azokkal a tizenhét évvel, amelyekkel már régen letette az érettségi vizsgát és az alkotó, felfelé ívelő férfikor időszakába lépett. S azt kívánjuk, hogy az idő még szilárdabbá kövöldözze azt a barátságot, amelynek alapját a felszabadulás, közjogi kereteit pedig tizenhét év esztendő szerződésünk teremtettem meg.

S. P.

Közel 4000 üzemi baleset 1965-ben

Tanulságos és egyben szomorú statisztika áll előttünk: 1963-ban 3600, 1964-ben 3749 és 1965-ben 3954 üzemi baleset történt Szeged és Csongrád megye üzemeiben. Az üzemi balesetek miatt elvesztett 55 000, 59 000, illetve közel 63 000 munkanap. Könnyen lehet számolni is: ennyi kiesett munkanap egyenlő mintegy 2500 ember egész havi munkaidéjével.

De, ha csak ennyiből állna a balesetek következménye, akkor nem is kellene szóvá tenni. Sajnos, a balesetek elsősorban nem számokként jelennek meg, hanem szerencsétlenül járt és nyomorék embereket hagynak maguk után, sőt néha az életet követelik. A múlt évben három halálos baleset történt.

A számok között olvasni lehet. A legtöbb balesetet a 20—30 év közöttiek szenvedik el (1193 fő), s a leggyakoribb a kéz- és lábsérülés (3115 esetben). Az okok között még mindig leggyakoribb a figyelmen kívül hagyás, a gondatlanság, a komolytalanság. Persze a vizsgálatok megállapították, hogy a gyárakban eléggé formális a dolgozók oktatása, és gyakran megsértik a munkavédelmi előírásokat, nem tartják be a szükséges óvórendszabályokat.

A 3954 baleset közül két sajnálatos és elkerülhető esetet külön is érdemes megemlíteni. Dakó József 15 éves fiatalember a baksi Új Élet Tsz-ben szartépo orkánnal szartat tépett. A felgyülemlett töreket az orkán hátsó részénél lábbal igyekezett eltolni. A lapátok elkapták a jobb lábát és térdéből letépték.

Miért következett be ez a szerencsétlenség?

Két okból: a fiatal fiú felügyelet nélkül dolgozott és a gép sem volt ellátva megfelelő védőburkolattal. Hasonlóan súlyos baleset érte Katona István harmadéves mezőgazdasági gépésztanuló a balástyai Alkotmány Tsz-ben. A fiú erőgéppel szőlőt rotatórozott minden felügyelet nélkül. A gép nem volt ellátva megfelelő védőberendezéssel és a fiú a sötétben a géphe nyúlt. A rotátor mindkét karját többől letépte. A kimutatásban ezt olvashatjuk meg:

az ügyekben bűnvádi eljárás indult.

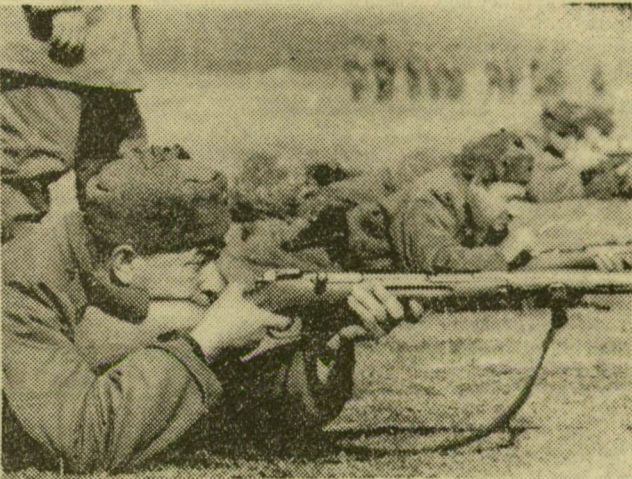
Üdülöket

korszerűsíténe

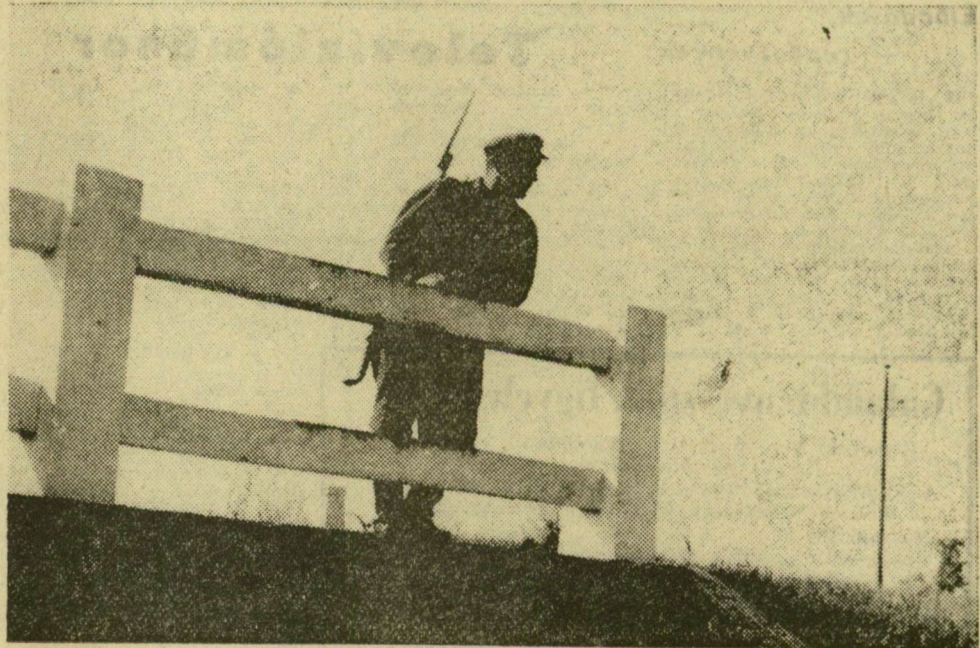
Ezekben a hetekben a délbataloni SZOT-üdülőkben kőművesek, ácsok, asztalosok, szobafestők és villanyszerelők dolgoznak; tízmillió forintos költséggel korszerűsítik, felújítják az üdülöket. A balatonlellei Május 1. üdülő berendezéseit újjáalakítják ki. Több helyen a konyha, az étterem és szállodai rész átalakítására, felújítására kerül sor.

Zamárdiban gyors ütemben épül a hat nagy pavilonból álló, ötszáz személyes gyermeküdülő.

Szegedi munkásörök

Lógyakorlaton Szeged környékén

Ütbiztosító őrség a hídon